

واکسیناسیون: آیا ایمن است و برای چه افرادی ایمن است؟

(آخرین تغییرات مؤرخ 13 ژوئیه 2021)

میزان ایمنی و حفاظت واکسن‌ها

در روند ساخت واکسن‌های کرونا، از همان ملزومات قانونی‌ای پیروی شده است که در ساخت داروهای دیگر پیروی می‌شود. این واکسن به شما کمک می‌کند تا در صورت ابتلا به کرونا، بیمار نشوید. واکسن‌های کرونای موجود حاوی هیچ‌گونه ژلاتین نیست. این امکان وجود ندارد تا خودتان نوع واکسن را انتخاب کنید.

دو دلیل خوب برای واکسن کردن

1. این واکسن به شما کمک می‌کند تا در صورت ابتلا به کرونا، بیمار نشوید. با انجام واکسیناسیون، سیستم ایمنی بدن‌تان فعال می‌شود و بدن‌تان آنتی‌بادی تولید می‌کند. همه‌ی واکسن‌ها جواب می‌دهند، و همه‌ی واکسن‌ها سختگیرانه و با دقت زیاد از لحاظ ایمنی، کیفیت و قابلیت اعتماد کنترل شده‌اند.
 2. مصونیت جمعی: اگر 70 درصد از جمعیت بلژیک واکسن شود، گسترش ویروس کندتر می‌شود. در آن صورت، هیچ‌کس را خطری تهدید نمی‌کند.
- جهت کسب اطلاعات بیشتر درباره‌ی واکسن‌های فعلی کرونا به [این صفحه‌ی اینترنتی مراجعه کنید](#).

واکسن‌های کرونا ایمن هستند

در روند ساخت واکسن‌های کرونا، از همان ملزومات قانونی‌ای پیروی شده است که در ساخت داروهای دیگر پیروی می‌شود.

واکسن‌ها نیز مانند داروها از کیفیت دارویی، ایمنی و تأثیرگذاری لازم برخوردار هستند.

یک واکسن همواره طبق مراحل ذیل تولید می‌شود:

1. سازنده‌ی واکسن، کیفیت واکسن را از لحاظ خلوص، مواد تشکیل‌دهنده و پروسه‌ی تولید با دقت و چند مرتبه تست می‌کند.
 2. «آژانس دارویی اروپا» و دیگر سازمان‌های قانون‌گذاری اتحادیه‌ی اروپا یا کشورهای عضو «منطقه اقتصادی اروپا» واکسن را با یک روش علمی ارزیابی می‌کنند.
 3. سازنده‌ی واکسن تأثیرگذاری واکسن را با تحقیقات آزمایشگاهی و آزمایش روی حیوانات تست می‌کند.
 4. در صورتی که این آزمایش‌ها نتیجه مطلوب داشته باشند، واکسن‌ها روی انسان‌ها (افراد داوطلب) تست می‌شود:
- در سه مرحله‌ی آزمایش بالینی و هر مرحله با تعداد بیشتری از شرکت‌کنندگان

- طبق روالها و پروتکل‌های تعیین‌شده که:
 - سازمان‌های قانون‌گذار مقرر کرده‌اند
 - و «کمیسیون اخلاق پزشکی» تأیید کند

5. بعد از انجام برنامه‌ی تست، سازنده‌ی واکسن نتایج آن را به آژانس دارویی اروپا ارائه می‌کند. آژانس دارویی اروپا فقط زمانی یک واکسن را تأیید می‌کند که شواهد علمی کافی وجود داشته باشد و مزیت‌های آن کمتر از خطرات آن باشد.

واکسن‌های mRNA دی‌ان‌آی شما را تغییر نمی‌دهند

چند پژوهش نشان داده که مواد ژنتیکی به‌کاررفته در واکسن‌ها، وارد دی‌ان‌آی ما نمی‌شود. بعد از اینکه واکسن کار خود را به‌خوبی انجام داد، به طرز طبیعی در بدن حل می‌شود. واکسن‌هایی وجود دارند که با mRNA کار می‌کنند، اما:

- این واکسن‌ها حتی به دی‌ان‌آی شما هم نزدیک نمی‌شوند.
- واکسن آن‌قدر با دی‌ان‌آی انسانی متفاوت است که نمی‌تواند تأثیری روی آن بگذارد، حتی اگر به دی‌ان‌آی نزدیک شود.
- ولی mRNA خیلی مستحکم نیست: ظرف 10 دقیقه بعد از اینکه وارد بدن می‌شود، در سلول‌های بدن حل می‌شود.
- این یک تکنولوژی ایمن است، چون که جدید نیست. تقریباً 20 سال از اولین تحقیقات روی واکسن‌های RNA از جمله در زمینه‌ی سرطان، ابولا و هاری می‌گذرد.

عوارض در درازمدت

200 سال است که علم در زمینه‌ی ساختن واکسن تجربه دارد. و دانشمندان می‌دانند که مشکلات بزرگ اغلب خیلی زود بروز می‌کنند، در همان چند هفته‌ی اول. این در حالی است که از تزریق اولین واکسن‌ها خیلی بیشتر از این مدت گذشته است. بنابراین، احتمال آن کم است که واکسن ماه‌ها یا سال‌ها پس از تزریق باعث عوارض حادّ شود.

با این حال، هیچ‌گاه نمی‌توان از عدم بروز عوارض به‌طور قطعی اطمینان داشت. این نکته نه‌تنها در مورد واکسن کرونا صدق می‌کند، بلکه شامل حال تمامی واکسن‌ها و داروها می‌شود. به همین دلیل، همواره واکسن‌ها و داروها مورد بررسی قرار می‌گیرند، حتی بعد از اینکه به تأیید می‌رسند. برای واکسن کرونا حتی یک سیستم پایش خاص ایجاد شده است. این‌گونه میشود در صورت لزوم خیلی سریع وارد عمل شد.

تفاوت با تولید واکسن‌های دیگر

1. ساخت و تأیید واکسن کرونا در همه‌ی سطوح در اولویت قرار گرفتند، زیرا که برای سلامت عموم ضروری بود. به همین دلیل، روند ساخت و تأیید آن سریع‌تر انجام گرفت.
2. از این روی، برخی از مراحل گوناگون ساخت واکسن‌ها به صورت هم‌زمان انجام گرفت. برای مثال، پژوهش‌های مرحله‌ی 3 با پژوهش‌های مرحله‌ی 2 در عین زمان انجام گرفتند.

این بدان معنا نیست که واکسن‌های تولیدشده از ایمنی کمتری برخوردار هستند:

- زیرا که تست‌های متعددی روی افرادی فراوانی انجام گرفت.

- آژانس دارویی اروپا:
 - از یک کارگروه ویژه متشکل از کارشناسان استفاده کرد
 - به پرونده‌های واکسن‌های کرونا اولویت داده شد تا به سرعت ارزیابی شوند و توصیه‌های علمی قابل اتکار ارائه شود

حفاظت در برابر گونه‌های ساری‌تر

ویروس‌ها جهش ژنتیکی دارند

این به آن معناست که ماده ژنتیکی ویروس دستخوش تغییر می‌شوند. سرعت جهش ژنتیکی در هر ویروس متفاوت است.

جهش ژنتیکی همواره باعث کاهش تأثیر و کارآمدی واکسن در برابر ویروس نمی‌شود

اولین داده‌های آزمایشگاهی واکسن فایزر نشان داده‌اند که همان آنتی‌بادی‌ای که بدن شما بعد از واکسن ترشح می‌کند، گونه‌ی بریتانیایی کووید را نیز خنثی می‌کند.

برخی از واکسن‌ها تا سال‌ها پس از تزریق از شما محافظت می‌کنند

این نکته مثلاً در مورد واکسن سرخک و سرخجه نیز صدق می‌کند. ویروس‌های بیماری‌هایی چون آنفلانزا به طور مکرر جهش ژنتیکی پیدا می‌کنند. به همین دلیل، سازندگان واکسن باید اجزای واکسن را هر سال به‌روز کنند تا اینکه تأثیرگذاری واکسن کاهش نیابد.

دانشمندان پیگیری نکات ذیل هستند:

- اینکه آیا ویروس کرونا به مرور زمان جهش ژنتیکی پیدا می‌کند یا خیر
- اینکه انسان‌ها تا چه حد در برابر گونه‌های جهش‌یافته‌ی ویروس ایمن هستند

حلال (از نظر اسلامی و یهودی)

واکسن‌های کرونای موجود حاوی هیچ‌گونه ژلاتین نیست

ژلاتین یک نوع پروتئین است که از خوک به دست می‌آید. برای مسلمانان و یهودیان گوشت خوک حرام است.

اما این دو دین تزریق واکسن را حلال می‌شمارند، حتی اگر حاوی ژلاتین باشد.

- برای یهودیان: چون که واکسن از طریق دهان وارد بدن نمی‌شود.
- برای مسلمانان: چون که در واکسن ژلاتین خالص به کار نرفته است.

انتخاب میان انواع واکسن

این امکان وجود ندارد تا خودتان نوع واکسن را انتخاب کنید

نام شما به یک کُد پیوند خورده است. آن کُد مرتبط است که نوع واکسنی که برای شما مناسب است.

اکثر واکسن‌ها باید در دو نوبت تزریق شوند

اکثر واکسن‌ها در دو نوبت تزریق می‌شود که تزریق دَوّم 3 تا 5 هفته بعد از تزریق نخست انجام می‌شود. در صورتی که واکسن آسترانکا به شما تزریق شود: در این صورت، نوبت دَوّم 8 تا 12 هفته بعد تزریق خواهد شد. واکسن جانسون از یک دز تشکیل شده است.

واکسیناسیون دَوّم با همان واکسنی انجام می‌شود که در نوبت نخست انجام گرفته است

در مراکز واکسیناسیون به اندازه کافی واکسن موجود است تا به همه‌ی افراد در نوبت دوم همان واکسنی تزریق شود که در نوبت نخست تزریق شده است. همه‌ی واکسن‌ها با نام و شناسه محصول آن در Vaccinnet ثبت می‌شود. به همین دلیل، در تزریق نوبت دوم واکسن خطایی صورت نمی‌گیرد.

حالت تهوع، تب، سردرد، درد عضلات

اندکی پس از انجام واکسیناسیون ممکن است دچار تب، درد عضلات یا سردرد شوید. همچنین ممکن است حالت تهوع به شما دست دهد. این یک واکنش طبیعی بدن شما به تأثیرات بیرونی است. این عوارض جانبی حداکثر چند روز بیشتر طول نمی‌کشد. اگر بیشتر از چند روز طول کشید، با پزشک خانواده خود تماس بگیرید.

بلافاصله بعد از انجام واکسیناسیون شما داخل یک سالن استراحت می‌شوید. باید 15 دقیقه در آنجا بمانید. احتمال آنکه بعد از واکسن بدن شما واکنش شدیدی نشان دهد خیلی کم است، اما اگر این اتفاق بیفتد پرسنل پزشکی می‌تواند از شما مراقبت‌های لازم را به عمل آورد.

چه کسی می‌تواند یا نمی‌تواند واکسن شود

زنان باردار و یا زنان باردار یا زنانی که قصد دارند باردار شوند، می‌توانند واکسن شوند. افرادی که بیمار هستند، بهتر است واکسیناسیون خود را به تعویق بیندازند، مگر آنکه شخص دچار بیماری حادّ یا مزمن باشد. به بیماری‌هایی که بیشتر در معرض ابتلا قرار دارند، اولویت داده می‌شود.

در صورتی که باردار هستید یا می‌خواهید به‌زودی باردار شوید

توصیه می‌شود که زنان باردار خود را واکسن کنند

شورای عالی بهداشت به زنان باردار اکیداً توصیه می‌کند تا خود را واکسن کنند، و فرقی هم نمی‌کند که در کدام دوران بارداری واکسن شوند. زیرا اگر زنان باردار به کووید-19 مبتلا شوند، احتمال آن بیشتر است که دچار بیماری‌های حادّ

و یا زایمان زودرس شوند که این امر می‌تواند خطرانی برای سلامتی نوزاد ایجاد کند. این دسته از خانم‌ها می‌توانند از تاریخ 4 می با حق اولویت واکسن mRNA شوند.

چنانچه قصد دارید باردار شوید، باز هم به شما اکیداً توصیه می‌شود تا خود واکسن کنید.

در صورتی که بچه شیر می‌دهید

در این صورت نیز می‌توانید در برابر کرونا واکسن شوید. نیازی نیست که شیر دادن را متوقف کنید.

در صورت بیماری

اگر بیمار هستید، بهتر است واکسن نکنید

و اکسیناسیون را تا دو هفته بعد از بهبودی خود به تعویق بیندازید.

اما اگر به یک بیماری حاد یا مزمن مبتلا هستید، بهتر است که واکسن شوید واکسن از شما در برابر عوارض حاد و ویروس حفاظت می‌کند.

در صورت تردید داشتن

با پزشک خانواده مشاوره کنید.

در صورتی که به ویروس کرونا مبتلا شده‌اید

اگر بیمار هستید، بهتر است واکسن نکنید

حتی اگر علائم بیماری ندارید. واکسیناسیون خود را تا دو هفته بعد از تست مثبت کرونا به تعویق بیندازید.

در صورتی که مبتلا به یک بیماری مزمن هستید

اگر به یک بیماری مزمن مبتلا هستید، بهتر است که واکسن شوید

زیرا که در صورت ابتلا به ویروس کرونا، اغلب دچار عوارض سنگین‌تری می‌شوید. واکسن‌ها روی افرادی که مبتلا به بیماری‌های مزمن هستند نیز تست شده است.

در صورتی که مبتلا به سرطان هستید یا بوده‌اید

در صورتی که قبلاً سرطان داشته‌اید نیز می‌توانید واکسن کنید

همچنین در صورتی که تحت درمان قرار دارید نیز می‌توانید واکسن کنید

البته، در مورد زمان مناسب برای واکسیناسیون با متخصص سرطان‌شناسی و یا پزشک معالج خود صحبت کنید. اگر واکسن در زمان مناسبی از روند درمان انجام شود، تأثیرگذاری آن به مراتب بیشتر خواهد بود.

در صورتی که به علت ابتلا به بیماری‌های دیگر، بیشتر در معرض ابتلا هستید

افرادی که به علت ابتلا به بیماری‌های دیگر خطر بیشتری آنها را تهدید می‌کنند، در واکسیناسیون اولویت دارند. زیرا که در صورت ابتلا به ویروس کرونا، اغلب دچار عوارض سنگین‌تری می‌شوید. این افراد از طرف دولت فلاندرن نامه‌ای برای مراجعه به مرکز واکسیناسیون دریافت می‌کنند.

اگر به یکی از بیماری‌های ذیل مبتلا هستید، جزء بیمارانی محسوب می‌شوید که خطر بیشتری آنها را تهدید می‌کند:

● در مورد افراد 45 تا 64 ساله، بیمارانی مورد نظر هستند که مبتلا هستند به:

- بیماری‌های مزمن مجرای تنفسی
- بیماری‌های قلبی-عروقی مزمن
- چاقی
- بیماری قند
- اختلالات عصبی مزمن
- زوال عقل (یا همان دِمنس / dementie)
- سرطان (همراه با تومور)
- فشار خون بالا

● در مورد افراد 18 تا 64 ساله، بیمارانی مورد نظر هستند که مبتلا هستند به:

- بیماری‌های کلیوی مزمن
- بیماری‌های مزمن کبدی
- بدخیمی خونی (برای مثال سرطان خون)
- سندروم داون
- بیمارانی که نیاز به پیوند عضو دارند (همچنین کسانی که در لیست انتظار برای پیوند عضو هستند)
- اختلال در دستگاه ایمنی
- اچ‌آی‌وی
- یک بیماری نادر

بیمه‌های درمانی از اطلاعات کافی در مورد بیماری‌های افراد برخوردار هستند. این اطلاعات به اطلاعات پزشکان خانواده افزوده می‌شود. با این اطلاعات لیستی تنظیم می‌شود.

اینکه افراد به چه بیماری‌هایی مبتلا هستند، تأثیری در جایگاه آنها در لیست ندارد. به همه‌ی بیماری‌ها به یک اندازه اهمیت داده می‌شود. دعوتنامه‌ی واکسیناسیون بر اساس سنّ ارسال می‌شود، اول افراد مسنّ و سپس جوان‌ترها.

در صورتی که آلرژی دارید

آیا پس از انجام واکسیناسیون در گذشته، دچار حساسیت فوری یا حاد شده‌اید و یا پس از مصرف دارو باید تحت مراقبت پزشکی قرار می‌گرفتید؟ حتماً این موضوع را با پزشک خود در میان بگذارید.

پزشکتان آلرژی‌هایی که دارید را بررسی می‌کند و در صورت لزوم شما را به متخصص آلرژی و یا برای واکسیناسیون به بیمارستان ارجاع می‌دهد.

داشتن آلرژی به مواد دیگری مشکلی نیست:

- واکسن‌ها حاوی هیچ‌گونه مواد نگهدارنده نیستند.
- شیشه‌ی کوچکی که واکسن در آن قرار دارد، از لاتکس تشکیل نشده است.

در موارد ذیل بهتر است که واکسیناسیون خود را به تعویق بیندازید:

در صورتی که دچار علائم بیماری هستید و فرقی نمی‌کند که تب دارید یا خیر (منظور از تب دمای بدن بالای 38 درجه است)

واکسیناسیون را می‌توانید بعد از بهبودی انجام دهید.

در صورتی که مبتلا به کرونا هستید و یا تست کرونای شما مثبت بوده است

شما می‌توانید 14 روز پس از بهبودی و در صورت ابتلا به یک عفونت بدون علائم 14 روز پس از تست مثبت واکسن شوید.

در صورتی که در قرنطینه هستید

واکسیناسیون خود را تا بعد از اتمام قرنطینه به تعویق بیندازید.